

Interplast Holland missie Guinee-Bissau 28 januari - 12 februari 2011

Team

Rein Zeeman	- plastisch & reconstructief chirurg/ teamleider (verslag)
Charlotte Lameijer	- arts assistent
Gijs Witte	- anesthesioloog
Karina Heek	- operatieassistent
Elly Hofstede	- anesthesie medewerker

Local team

Jan en Will van Maanen	- voorbereiding
Samora	- tolk

Ziekenhuis

- Hospital Nacional Simao Mendes

Inchecken op Schiphol met de extra bagage voor Mavegro gaf dankzij de extra kilo's geen problemen.

De wachttijd in Lissabon werd gebruikt om het fort aan de Taag te beklimmen en een goede vismaaltijd te verorberen. De vlucht naar Bissau vertrok op tijd en verliep verder goed.

Bij aankomst was onze consul Jan van Maanen reeds aanwezig en werden we via de V.I.P. room naar binnen geloodst. Nadat alle koffers waren verzameld konden we nog van een korte nachtrust genieten in het Solmar Hotel (het was inmiddels half 4 in de ochtend!).

Zaterdag

De volgende dag begon om 10 uur de screening. Een en ander was goed voorbereid door Jan van Maanen. De meesten die al voor-gescreend waren door hem konden op het operatieprogramma. Een enkeling werd afgewezen i.v.m. een te laag HB of Bronchitis.

De ok-lijsten voor de komende dagen werd gemaakt en Samora, onze tolk, kon de patiënten gaan bellen.

Screening

Zondag

De zondag werd gebruikt voor het inrichten van de operatiekamer. Nadat onze vooruitgestuurde materialen achter slot en grendel vandaan kwamen konden we alles in gaan richten.

In verband met de verbouwing van het OK complex werd er deze keer in het hoofdgebouw geopereerd. Er waren twee operatiekamers beschikbaar waarvan er één voor *Emergencies* was en de kleinste voor ons.

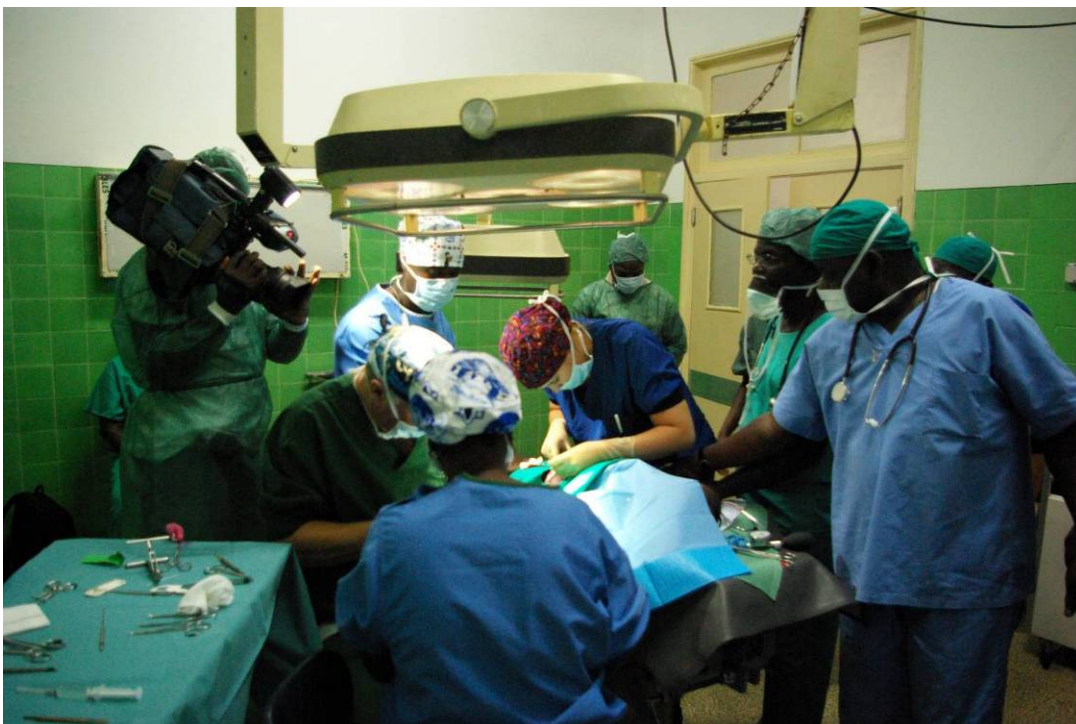
De lamp werd nog gerepareerd en er was zuurstof en een anesthesie machine. Met dit ervaren team waren we snel klaar met het inrichten.

Maandag tm zaterdag

Elke ochtend werden de patiënten verzameld bij het kantoor van Prof. dr. Johannes en nogmaals bekeken. Het ok-programma konden iedere dag op tijd beginnen.

De eerste dag kwam direct al de Nationale TV op bezoek en waren we na de uitzending vervolgens bekenden in Bissau.

Het operatie-palet bestond voornamelijk

uit Brandwondcontracturen (Post Burn Contractures of PBC), Schisis en Noma.

We kregen een deel van de oogheelkunde kliniek toegewezen voor onze patiënten. De verpleging was vaak moeizaam te vinden en wat ze deden was ons niet geheel duidelijk. Er waren geen medicijnen en ook geen verbandmateriaal.

Pijnstillers, antibiotica en gazen moesten worden aangeschaft in de apotheek tegenover het ziekenhuis. Patiënten moeten hier alles zelf betalen, van de zuurstof en assistentie op de OK tot hechtmateriaal en verband. Gelukkig hadden we veel bij ons!

Op woensdagmiddag werd nog een uitstapje gemaakt naar Bör.

Hier is een kinderziekenhuis door de Italiaanse missie neergezet. De operatiekamer was net klaar!

We brachten een bezoek om te zien of we hier zouden kunnen werken. Er zijn nog maar 30 bedden 'open'. De Ok lijkt geschikt hoewel Gijs de Italiaanse anesthesiemachines wel eerst moet bestuderen. Een guesthouse is voorhanden en dr. Fernando Correira voert de supervisie.

Zaterdag hadden we een kort programma zodat we 's middags weer konden screenen. Weer werd een groep patiënten gezien om de nog resterende open dagen van de tweede week te vullen.

De ok-programma's werden gemaakt en Samora kon weer gaan bellen om de patiënten op te roepen.

De tweede week maandag tm vrijdag

Allereerst werd op maandag op de toch al kleine ok een extra tafel en lamp geïnstalleerd.

Het werd wat krap, kruip door, sluipt door maar het werkte wel. Op één tafel gas en de andere Ketamine en blokjes anesthesie.

Gedurende de hele periode was dr. Benjamin, een gedeeltelijk in Duitsland opgeleide anesthesioloog, ons zeer behulpzaam.

Op de OK waren de oude getrouwen Fatima en Fatimuta, die weer veel assisteerden (ze worden wel een dagje ouder!).

Dr. Maimuna, mijn vaste assistent van voorgaande jaren, was ziek en al 4 maanden afwezig. Aan de anesthesiekant kwamen dagelijks andere leerlingen kijken of "meehelpen".

Dr. Lassano Intchso heeft veel mij uitgebreid geassisteerd en is zeer geïnteresseerd in Noma. Hij gaat dan ook het nieuw te bouwen Noma ziekenhuis leiden!!

De programma's verliepen over het algemeen vlot met redelijk snelle wisseltijden.

Op woensdag werden veel verbandwisselingen gedaan waarbij de resultaten van de grafts redelijk bleken.

Charlotte zal in de week er na een beter oordeel hierover kunnen geven.

OPLEIDEN

Vrijdagsmiddag was, na een kort programma en het opruimen en inpakken, tijd voor het afscheid en het officieel uitreiken van de certificaten. Dit door Marjo uitgedachte concept bleek in goede aarde te vallen!!

Eind van die middag nog een uitvoerig gesprek gehad met de sinds een jaar zijnde staatssecretaris, Augusto Paulo Silvo, van Gezondheid. Een in The USA opgeleide uroloog die later de "Public Health" opleiding gedaan heeft. Hij heeft na zijn studies in Engeland gewerkt.

Het was een uitstekend gesprek waarin positief werd gereageerd op onze wensen om meer aan opleiding te willen doen dan nu het geval is. Volgend jaar krijgen we jonge dokters toegewezen om opgeleid te worden. Ook de hulp om iets aan de Brandwondenbehandeling te doen werd met beide handen aangegrepen. Hij en de minister zullen daar zorg voor dragen!!

Er zal nieuwe apparatuur worden aangeschaft e.d.

Gelukkig een positief gesprek dat veel hoop geeft voor de toekomst!

Overigens waren de bouwplannen van de Duitse organisatie Hilfsektion Noma goedgekeurd. Er wordt dus een Noma ziekenhuis in Bissau gebouwd!!

Er gaat eindelijk iets gebeuren in Guinee-Bissau. De dokters worden niet meer naar Portugal gestuurd voor hun opleiding want dan komen ze nooit meer terug. Nu gaan ze naar Mozambique en Cuba. Negentien jonge artsen studeren nu en zullen dit jaar klaar zijn. Ook dit een hoopvol gegeven.

Complicaties

- 1 nabloeding na Lymfangioom hals
- 1 geïnfecteerde graft (tot nu toe)

De terugreis 's nachts verliep zonder problemen. Zelfs de aansluiting in Lissabon werd gehaald.

Media

- Nationale T.V. op maandag
- Radio: Sol Mause life op zaterdagavond
- Portugese T.V.

We mogen terugkijken op een succesvolle trip waarin 74 patiënten werden geopereerd. Ook blijkt voor de toekomst voldoende hoop om meer aan opleiding en Brandwondenzorg te gaan doen.

Kindje met onbehandelde brandwond!

Patiënten

- P.B.C. 36
- Schisis 15
- Noma 8
- Others 15
- **Total 74**

Met dank aan onze consul Jan van Maanen die ditmaal zonder de steun van dr. Johannes een en ander prima geeft gecoördineerd. Veel dank hiervoor!! Ook het gesprek met de staatssecretaris is voor de toekomst van groot belang.

Leiden: februari 2011

Patiënt uit 2010 met geopereerde brandwondcontractuur kwam trots laten zien hoe goed het met hem ging.

